

Защита срещу СПАМ-а предвижда новия Закон за електронна търговия

Автор:

Адв. Георги Димитров

Адв. дружество Димитров, Петров и Ко.

Хон. преподавател в СУ “Св.Климент Охридски”

Ел.поща: george.dimitrov@dpc.bg

Непоисканата търговска кореспонденция (спам, spam) е познато явление и преди да има Интернет. С развитието на информационните технологии, обаче, изпращането на СПАМ стана изключително евтино и поради това придоби уродливи форми. Убеден съм, че всеки от нас получава множество нежелани съобщения дневно, които освен че натоварват информационните мрежи, затрудняват още нашата работата и заграбват една не малка част от времето за да се прецени кое съобщение е ценно и кое не. Поради тази причина различни организации предприеха разнообразни инициативи за ограничаване на СПАМ-а. Мерките обаче не винаги са ефективни, а понякога не винаги законосъобразни. Така например ако един доставчик инсталира сървър, който да филтрира непоисканите съобщения е много вероятно да филтрира и желана търговска кореспонденция, което може да доведе до невъзможността на потребителя, до който е адресирана да закупи желана стока или услуга. Това определено е пречка за развитие на свободната търговия. От друга страна, анализът на съдържанието на изпращаната лична и служебна кореспонденция и разкриване на тайната ѝ, макар и направено с технологични средства, определено излиза извън рамките на закона, а в определени случаи може да повлече и наказателна отговорност. В тази връзка се поставя от различни международни организации не без основание въпроса въобще за законността на поставянето на спам-филтри при сървърите на доставчиците, до които потребителите нямат достъп и контрол.

Следователно, необходимо е да има мерки за изпращането на нежелана търговска кореспонденция и държавата следва да прецени степента на разумност и адекватност при въвеждането на такива мерки. Държавата не може и не следва да остава безучастна към регулирането на отношенията между хората по повод на този вече сериозен проблем.

Проектът за Закон за електронната търговия, изготвен от експертите на Центъра по право на информационните и комуникационните технологии към фондация „Право и интернет” по възлагане от МС, има за цел именно да създаде такива мерки. Уредбата е транспонирана от Директива 2000/31/ЕС за електронната търговия.

Търговски съобщения по смисъла на проект-закона са рекламни или други съобщения, представящи пряко или косвено стоките, услугите или репутацията на лицето, извършващо търговска или занаятчийска дейност или упражняващо регулирана професия. Не са търговски съобщения самостоятелното използване на информация, осигуряваща директен достъп до дейността на лицето, като наименованието на неговия домейн или адрес на електронна поща, както и съобщения за стоките, услугите или репутацията на лицето, информацията за които е събрана по независим начин, без за това да е заплатено.

Търговските съобщения, които са част от или представляват услуга на информационното общество трябва да отговарят на някои изисквания: те трябва да бъдат лесно разпознавани като търговски, да позволяват ясна идентификация на физическите или юридическите лица, от името на които са направени, да определят ясно и недвусмислено условията за ползване на промоционни предложения като отстъпки, премии и подаръци, ако включват такива, да осигуряват лесен достъп до ясни и недвусмислени условия за участие в състезания и игри, с обявени награди, ако съдържат такава информация и да съдържат и информацията, предвидена в други нормативни актове. Доставчик на услуги, който изпраща търговски съобщения по електронната поща без предварително съгласие на получателя, е длъжен да осигури ясното и недвусмислено разпознаване на търговското съобщение като непоискано.

Предвижда се към Комисията по търговия и защита на потребителите да се води електронен регистър на електронните адреси на лицата, които не желаят да получават непоискани търговски съобщения по ред определен с наредба на Министъра на икономиката. Проектозаконът въвежда забрана да се изпращат непоискани търговски съобщения на електронни адреси, вписани в този регистър. Неизпълнението на това задължение е скрепено с глоба от 250 до 1500 лв., а за юридическите лица и санкция от 500 до 2000 лв.

Следва да се отбележи, че уредбата по проектозакона е минималистична. Това е само първа стъпка към защита на потребителите в Интернет срещу спам-а. С приемането на новата рамка на ЕС за електронните комуникации, по отношение на изпращането на спам на физически лица се очаква създаването на още по-строги правила, особено по отношение на такива форми на спам, като отправени чрез sms или по други далекосъобщителни способности. Тези правила ще са предмет на уреждане от новия Закон за електронните съобщения (той ще отмени сега действащия закон за далекосъобщенията) и ще са в съответствие с последната правна рамка на ЕС от 2002 г. Тогава ще може да се изпращат непоискани търговски съобщения само до лицата, които изрично предварително са заявили, че искат да ги получават.